Acht tips voor een goed gesprek met je mentorleerling

Een goed gesprek met je mentorleerling staat of valt met de juiste mindset en het stellen van activerende vragen. Door als mentor op een coachende manier het gesprek te voeren, help je de leerling om zelf oplossingen te bedenken en te groeien in pro-actief gedrag. Het beheersen van een aantal effectieve gespreksvaardigheden is voor je rol van mentor uitermate belangrijk, maar soms ook gewoon lastig. Daarom 8 tips die helpen om meer uit het gesprek met je mentorleerling te halen.

1 WEES HELDER OVER DE REDEN VAN JE GESPREK

Het gesprek start en verloopt makkelijker als je weet waarom je met de leerling wilt praten. Geef dat aan het begin van het gesprek ook aan. Een heldere focus zorgt voor de juiste mindset. Bij jou en de leerling.

2 PRAAT MÉT JE LEERLING EN NIET TÉGEN DE LEERLING

Het is maar al te verleidelijk om zelf veel aan het woord te zijn. Eigenlijk best logisch dat pubers zich dan geen eigenaar voelen van die aangedragen oplossing: ze zeggen “ja” maar doen “nee”. Door mét je leerling te praten en niet tégen je leerling, ga je andere vragen bedenken. Kijk goed welke leerling je voor je hebt en pas je spreektaal daarop aan. Gebruik geen moeilijke woorden als de leerling deze ook niet gebruikt. Sluit aan bij het niveau van spreken.

3 PROBEER VOORAL TE LUISTEREN

Een goed gesprek staat of valt met het goed kunnen luisteren. Als je een ander oprecht probeert te begrijpen, dan versterkt dat niet alleen de onderlinge band, maar bovenal haal je door het stellen van de juiste vragen (of door juist even je mond te houden) het onderliggende probleem naar boven. Het blijkt namelijk dat het echte onderwerp nooit is waar het in de eerste paar minuten over gaat. Luister dan ook met de intentie de ander echt te begrijpen. Dus luister zonder oordeel, waarde of vooringenomenheid.

Wanneer luisteren om te reageren overgaat in luisteren om te begrijpen, ontstaat er echt contact.

VOORBEELD

Een leerling haalt al enkele weken slechte cijfers en jij weet dat zijn oma vorige maand is overleden. Met een vraag “Komt het misschien door het overlijden van je oma?” geef je onbedoeld richting aan de gedachten van je leerling. Misschien ontkent de leerling of grijpt hij jouw vraag juist aan als excuus. Hoe dan ook: na jouw vraag gaat het gesprek vermoedelijk vooral over de oma en niet – of minder – over het welbevinden en de cijfers van de leerling. Misschien is er wel een conflict geweest met een medeleerling of speelt er iets heel anders.

4 MET DE JUISTE VRAGEN LOOPT HET SOEPELER

Door je manier van vragen stellen kun je een gesprek soepeler laten verlopen. Met verdiepende Met verdiepende vragen (“Kun je me er meer over vertellen?” of "Wat vind je dat er goed gaat?") prikkel je de leerling om na te denken en te verhelderen wat hij bedoelt. Ook opnieuw dezelfde vraag stellen maar dan anders geformuleerd kan helpend zijn. Er kan namelijk een ander antwoord zijn in de eerste vraag als in een bijna gelijke latere vraag.

5 DRAAG NIET DIRECT EEN OPLOSSING AAN

Natuurlijk heb je als docent veel kennis, inzicht en ervaring. Het is dan ook verleidelijk om gelijk oplossingen aan te dragen als een leerling een probleem met je deelt.
Doe dat niet, maar moedig de leerling met een vragende, niet oordelende houding aan om zelf oplossingen te bedenken. Een leerling die zelf oplossingen bedenkt, zal zich hier ook eigenaar van voelen. Luister naar de leerling en help hem om stap voor stap te analyseren wat het probleem is, wat er gebeurd is of waar zijn zorgen vandaan komen. Voorbeelden van oplossingsgerichte vragen: “Wat zou het opleveren als je stopt met [...]?” of “Wat zou het je opleveren als je nu begint met [...]?”
Soms heeft de leerling wel sturing nodig omdat de leerling behoefte heeft aan duidelijkheid. Een directieve houding geeft ook sturing aan het proces. Als de leerling om duidelijkheid vraagt, kan jij dit als mentor dan ook geven. Maar alleen als hierom gevraagd wordt.

6 VERBREED HET PERSPECTIEF

Soms worden dingen pas helder als je wat meer afstand neemt. Dat geldt voor iedereen, maar zeker voor pubers. Help je leerling om het perspectief op de situatie te verbreden, bijvoorbeeld met vragen als: “Wat zou ik zien als ik kon meekijken in de situatie?” of “Wat zou [...] over de situatie zeggen als ik het hem/haar vroeg?”

7 HET GEBRUIK VAN EIGEN ERVARINGEN

Opmerkingen als “Dat herken ik heel goed” of “Dat had ik nou nooit” brengen de gedachten van de leerling op een ander spoor, namelijk jouw spoor. Bedenk je goed wanneer je eigen ervaring een meerwaarde voor een leerling kan zijn. Als je dit niet met zekerheid kan zeggen, gebruik dit dan ook niet.

VOORBEELD

Een leerling lijkt al een tijd ongemotiveerd om naar school te komen. De vraag "Als je alles kunt kiezen, welke baan zou je dan later willen hebben?", geeft de leerling de mogelijkheid om te kijken naar de toekomst in plaats van naar het probleem van nu.

VOORBEELD

Een leerling heeft vorige keer verteld dat zijn moeder vaak ziek is en hij daardoor minder op school is. Vraag op het moment dat de leerling weer op school is hoe het met zijn moeder gaat. Dit laat zien dat jouw aandacht niet alleen uitgaat naar het verzuim, maar ook naar zijn situatie.

8 KOM LATER TERUG OP HET GESPREK

Het is belangrijk om terug te komen op het gesprek dat jullie gevoerd hebben. Zijn bepaalde afspraken nagekomen of juist niet? Wat heeft de leerling nu nog nodig? Kom ook terug op de afspraken die jij als mentor zou uitvoeren; hiermee laat je zien dat je doet wat je zegt. Toon opnieuw oprechte interesse als er gevoelige onderwerpen zijn besproken. Wees present en wees er voor de leerling. Kan dat niet face-to-face? Dan kan dit ook telefonisch.

Meer tips of sta je voor een lastig gesprek? Neem dan contact op met aanwezigheidscoördinator Zwanique via e-mail (zlokhorst@swvvo-lelystad.nl) of telefoon (06-19101833)

lisa lelystad

SWVVO Lelystad